

✧ Texty na tento týden – Dt 32:46.47; 1Kr 3:6; Nu 6:24–26; Gn 1:26.27; Gn 2:15–23; Gn 15:1–5

✧ Základní verš

„Vezměte knihu tohoto zákona a uložte ji po straně schrány smlouvy Hospodina, vašeho Boha. Tam bude proti tobě svědkem.“ (Dt 31:26)

Miliardy lidí na naší planetě používají k dorozumívání celkem více než šest tisíc jazyků. Celá Bible je přeložena do více než šesti set jazyků, do dalších více než dvou tisíc pěti set jazyků je přeložen Nový zákon nebo některé jeho části. Jde samozřejmě o obrovský počet překladů, ale je to stále jen polovina známých jazyků, jimiž se na světě mluví – ačkoli někdy se jedná jen o malé jazykové skupiny.

Odhady říkají, že přibližně jedna a půl miliardy lidí nemá do svého rodného jazyka přeloženou žádnou část Bible. A tak i přes obrovské úsilí překladatelů, kteří umožnili, aby téměř šest miliard lidí mohlo číst Písmo ve svém jazyce, zbývá ještě mnoho práce, kterou je třeba vykonat.

Můžeme vnímat jako požehnání, že máme k dispozici ne jeden, ale hned několik biblických překladů! Často to bereme jako samozřejmost a zapomínáme nejen na ty, kteří nemohou číst Bibli v mateřštině, ale i na skutečnost, že po staletí existovaly i v samotné Evropě snahy, aby se lidem Bible do rukou nedostala. Díky reformaci a vynálezu knihtisku to už však není problém. My, kteří Bibli máme, bychom měli toužit po tom, abychom ji pod vlivem Ducha svatého správně studovali a co nejlépe poznávali Hospodina, který se nám zjevuje na jejích stránkách.

✧ Týden ve zkratce:

- Pochopení Písma
- Slova a jejich význam
- Význam opakování slov v biblickém textu
- Text a kontext
- Knihy Bible a jejich poselství
- Podněty k zamyšlení

NE 10. května – Pochopení Písma

2Tm 3:16.17 „¹⁶Všecké Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, ¹⁷aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.“

Dt 32:46.47 „⁴⁶Řekl jim [Mojžíš]: „Upněte své srdce ke všem slovům, která vám dnes dosvědčuji. Přikážete svým synům, aby bedlivě dodržovali všechna slova tohoto zákona. ⁴⁷Pro vás není to slovo prázdné, ono je váš život. Pro toto slovo budete dlouho žít v zemi, do níž přejdete přes Jordán, abyste ji obsadili.““

Zj 1:2 „Ten dosvědčil Boží slovo a svědectví Ježíše Krista, vše, co viděl.“

PO 11. května – Slova a jejich význam

Ž 143:8 „Ohlas mi zrána své milosrdenství, neboť doufám v tebe. Dej mi poznat cestu, po níž mám jít, neboť k tobě pozvedám svou duši.“

Nu 6:23-27 „²³Mluv k Áronovi a jeho synům: Budete žehnat synům Izraele těmito slovy: ²⁴„Hospodin tě požehná a ochrání tě, ²⁵Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, ²⁶Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.“ ²⁷Tak vloží mé jméno na Izraelce a já jim požehnám.“

1Kr 3:6 „Šalomoun odvětil: „Ty jsi prokazoval velké milosrdenství svému služebníku, mému otci Davidovi, a on před tebou chodil věrně, spravedlivě a se srdcem upřímným vůči tobě. Toto velké milosrdenství jsi mi zachoval a dal jsi mi syna, který sedí na jeho trůnu, jak je tomu dnes.“

Ž 57:4 „Sešle pomoc z nebe, zachrání mě, potupí toho, kdo po mně šlape. Bůh sešle své milosrdenství a věrnost.“

Ž 66:20 „Požehnaná buď Bůh, že mou modlitbu nezamítl a své milosrdenství mi neodepřel.“

Mi 7:20 „Prokážeš věrnost Jákobovi, milosrdenství Abrahamovi, jak jsi za dnů pradávných přísahal našim otcům.“

Jb 3:26 „Nepoznal jsem klidu ani míru ani odpočinutí – a přišla bouře.“

Ž 29:11 „Hospodin dává svému lidu sílu, Hospodin žehná svůj lid pokojem.“

Iz 9:6 „Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine na trůně Davidově a na jeho království. Upevní a podepře je právem a spravedlností od toho času až navěky. Horlivost Hospodina zástupů to učiní.“

Iz 32:17 „Spravedlnost vytvoří pokoj, spravedlnost zajistí klid a bezpečí navěky.“

ÚT 12. května – Význam opakování slov v biblickém textu

Gn 1:26.27 „²⁶I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. At' lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“

Iz 6:1-3.5 „¹Toho roku, kdy zemřel král Uzijáš, spatřil jsem Panovníka. Seděl na vysokém a vzorném trůnu a lem jeho roucha naplňoval chrám. ²Nad ním stáli serafové: každý z nich měl po šesti křídlech, dvěma si zastíral tvář, dvěma si zakrýval nohy a dvěma se nadnášel. ³Volali jeden k druhému: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ ... ⁵I řekl jsem: „Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů a mezi lidem nečistých rtů bydlím, a spatřil jsem na vlastní oči Krále, Hospodina zástupů.““

Da 3:1-3.5.7.12.14.15.18 „¹Král Nebúkadnesar dal zhotovit zlatou sochu, jejíž výška byla šedesát loket a šířka šest loket. Postavil ji na pláni Dúra v babilónské krajině. ²Král Nebúkadnesar poslal pro satrapy, zemské správce a místodržitele, poradce, správce pokladu, soudce, vysoké úředníky a všechny zmocněnce nad krajinami, aby přišli k posvěcení sochy, kterou král Nebúkadnesar postavil. ³Tehdy se shromáždili satrapové, zemští správcové a místodržitelé, poradci, správcové pokladu, soudcové, vysocí úředníci a všichni zmocněnci nad krajinami k posvěcení sochy, kterou král Nebúkadnesar postavil. Stáli proti soše, kterou postavil Nebúkadnesar. ⁴Hlasatel mocně volal: „Poroučíte se vám, lidé různých národností a jazyků: ⁵Jakmile uslyšíte hlas rohu, flétny, citery, harfy, loutny, dud a rozmanitých strunných nástrojů, padnete a pokloníte se před zlatou sochou, kterou postavil král Nebúkadnesar. ⁶Kdo nepadne a nepokloní se, bude v tu hodinu vhozen do rozpálené ohnivé pece.“ ⁷Proto v určenou dobu, jakmile všichni lidé uslyšeli hlas rohu, flétny, citery, harfy, loutny a rozmanitých strunných nástrojů, všichni lidé různých národností a jazyků padli a klaněli se před zlatou sochou, kterou král Nebúkadnesar postavil. ⁸V té době přišli muži hvězdopřevci a udali Judejce. ⁹Hlásili králi Nebúkadnesarovi: „Králi, navěky bud' živi! ¹⁰Ty jsi, králi, vydal rozkaz, aby každý člověk, až uslyší hlas rohu, flétny, citery, harfy, loutny a dud a rozmanitých strunných nástrojů, padl a poklonil se před zlatou sochou. ¹¹Kdo nepadne a nepokloní se, má být vhozen do rozpálené ohnivé pece. ¹²Jsou zde muži Judejci, které jsi pověřil správou babilónské krajiny, Šadrak, Měšak a Abed-nego. Tito muži nedbají, králi, na tvůj rozkaz, tvé bohy neuctívají a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se neklanějí.“ ¹³Tehdy Nebúkadnesar, rozlíčen a rozhořčen, rozkázal přivést Šadraka, Měšaka a Abed-nega. Tito muži byli hned přivedeni před krále. ¹⁴Nebúkadnesar se jich otázel: „Je to tak, Šadraku, Měšaku a Abed-nego, že mé bohy neuctíváte a před zlatou sochou, kterou jsem postavil, jste se nepoklonili? ¹⁵Nuže, jste ochotni v čase, kdy uslyšíte hlas rohu, flétny, citery, harfy, loutny a dud a rozmanitých strunných nástrojů, padnout a poklonit se před sochou, kterou jsem udělal? Jestliže se nepokloníte, v tu hodinu budete vhozeni do rozpálené ohnivé pece. A kdo je ten Bůh, který by vás vysvobodil z mých rukou!“ ¹⁶Šadrak, Měšak a Abed-nego odpověděli králi: „Nebúkadnesare, nám není třeba dávat ti odpověď. ¹⁷Jestliže náš Bůh, kterého my uctíváme, nás bude chtít vysvobodit z rozpálené ohnivé pece i z tvých rukou, králi, vysvobodí nás. ¹⁸Ale i kdyby ne, věz, králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme.““

Da 2:31-45 „³¹Ty jsi, králi, viděl jakousi velikou sochu. Byla to obrovská socha a její lesk byl mimořádný. Stála proti tobě a měla strašný vzhled. ³²Hlava té sochy byla z ryzího zlata, její hrud' a paže ze stříbra, břicho a boky z mědi, ³³stehna ze železa, nohy dílem ze železa a dílem z hlíny. ³⁴Viděl jsi, jak se bez zásahu rukou utrhla kámen a udeřil do železných a hliněných nohou sochy a rozdrtil je. ³⁵a rázem bylo rozdrceno železo, hlína, měď, stříbro i zlato, a byly jako plevy na mlatě v letní době. Odesl je vítr a nezbylo po nich ani stopy. A ten kámen, který do sochy udeřil, se stal obrovskou skálou a zaplnil celou zemi. ³⁶Toto je sen. Těž jeho výklad řekneme králi: ³⁷Ty, králi, jsi král králů. Bůh nebes ti dal království, moc, sílu a slávu. ³⁸A všechna místa, kde bydlí lidé, polní zvěř a nebeské ptactvo, dal ti do rukou a dal ti moc nad tím vším. Ty jsi ta zlatá hlava. ³⁹Po tobě povstane další království, nižší než tvé, a pak další, třetí království, měděné, které bude mít moc nad celou zemí. ⁴⁰Čtvrté království bude tvrdé jako železo, neboť železo drtí a drolí vše, a to království jako železo, které tříští všechno, bude drití a tříštit.“

⁴¹Že jsi viděl nohy a prsty dílem z hrncářské hlíny a dílem ze železa, znamená, že království bude rozdělené a bude v něm něco z pevnosti železa, neboť jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou. ⁴²Prsty nohou dílem ze železa a dílem z hlíny znamenají, že království bude zčásti tvrdé a dílem křehké. ⁴³Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou. ⁴⁴Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky, ⁴⁵neboť jsi viděl, že se utrhl ze skály kámen bez zásahu rukou a rozdrtil železo, měď, hlínu, stříbro i zlato. Veliký Bůh dal králi poznat, co se v budoucnu stane. Sen je pravdivý a výklad spolehlivý.““

Jr 22:29 „Země, země, země! Slyš slovo Hospodinovo.“

Ez 21:32 „Sutiny, sutiny, sutiny ze všeho nadělám, jaké nikdy nebyly, dokud nepřijde ten, jemuž přísluší soud; já jsem ho jím pověřil.“

ST 13. května – Text a kontext

Gn 1:27 „Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muž a ženu je stvořil.“

Gn 2:7 „I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.“

Gn 2:4-25 „⁴Toto je rodopis nebe a země, jak byly stvořeny. V den, kdy Hospodin Bůh učinil zemi a nebe, ⁵nebylo na zemi ještě žádné polní křovisko ani nevzcházela žádná polní bylina, neboť Hospodin Bůh nezavlažoval zemi deštěm, a nebylo člověka, který by zemi obdělával. ⁶Jen záplava vystupovala ze země a napájela celý zemský povrch. ⁷I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. ⁸A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil. ⁹Hospodin Bůh dal vyrůst ze země všemu stromoví žádoucímu na pohled, s plody dobrými k jídlu, uprostřed zahrady pak stromu života a stromu poznání dobrého a zlého. ¹⁰Z Edenu vychází řeka, aby napájela zahradu. Odtud dál se rozděluje ve čtyři hlavní toky. ¹¹Jméno prvního je Píšon; ten obtéká celou zemi Chavílu, v níž je zlato, ¹²a zlato té země je skvělé; je tam také vonná pryskyřice a kámen karneol. ¹³Jméno druhé řeky je Gichón; ta obtéká celou zemi Kúš. ¹⁴Jméno třetí řeky je Chidekel; ta teče východně od Asýrie. Čtvrtá řeka je Eufkrat. ¹⁵Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. ¹⁶A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. ¹⁷Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“ ¹⁸I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“ ¹⁹Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptactvo, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Každý živý tvor se měl jmenovat podle toho, jak jej nazve. ²⁰Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná. ²¹I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. ²²A Hospodin Bůh utvořil z žeber, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu. ²³Člověk zvolal: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženu se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“ ²⁴Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem. ²⁵Oba dva byli nazí, člověk i jeho žena, ale nestyděli se.“

Gn 5:1-5 „¹Toto je výčet rodopisu Adamova: V den, kdy Bůh stvořil člověka, učinil jej k podobě Boží. ²Jako muže a ženu je stvořil, požehnal jim a v den, kdy je stvořil, dal jim jméno Adam (to je Člověk). ³Ve věku sto třiceti let zplodil Adam syna ke své podobě, podle svého obrazu, a dal mu jméno Šét. ⁴Po zplodění Šéta žil Adam ještě osm set let a zplodil syny a dcery. ⁵Všech dnů Adamova života bylo devět set třicet let, a umřel.“

1Pa 1:1 „Adam, Šét, Enóš...“

L 3:38 „Enóš, Šét a Adam, který byl od Boha.“

Ř 5:12-14 „¹²Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhřešili. ¹³Hřích byl ve světě už před zákonem, ač se hřích nezapočítává, pokud není zákon. ¹⁴Smrt však vládla od Adama až po Mojžíše i nad těmi, kdo hřešili jiným způsobem než Adam. On je protějšek toho, který měl přijít.“

1K 1:20 „Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím?“

ČT 14. května – Knihy Bible a jejich poselství

Gn 15:1-5 „*Po těchto událostech se stalo k Abramovi ve vidění slovo Hospodinovo: „Nic se neboj, Abrame, já jsem tvůj štít, tvá přehojná odměna.“² Abram však řekl: „Panovníku Hospodine, co mi chceš dát? Jsem stále bezdětný. Nárok na můj dům bude mít damašský Eliezer.“³ Abram dále řekl: „Ach, nedo-
přáls mi potomka. To má být můj dědicem správce mého domu?“⁴ Hospodin však prohlásil: „Ten tvým dědicem nebude. Tvým dědicem bude ten, který vzejde z tvého lůna.“⁵ Vyvedl ho ven a pravil: „Pohled' na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat.“ A dodal: „Tak tomu bude s tvým potomstvem.““*

Gn 22:16-18 „¹⁶Přisáhl jsem při sobě, je výrok Hospodinův, protože jsi to učinil a neodepřel jsi mi svého jediného syna, ¹⁷jistotně ti požehnám a tvé potomstvo jistotně rozmnožím jako nebeské hvězdy a jako písek na mořském břehu. Tvé potomstvo obdrží bránu svých nepřátel¹⁸ a ve tvém potomku dojdou požehnaní všechny pronárody země, protože jsi uposlechl mého hlasu.““

Joz 8:30-32 „³⁰Tedy zbudoval Jozue oltář Hospodinu, Bohu Izraele, na hoře Ébalu, ³¹jak Izraelcům přikázal Mojžíš, služebník Hospodinův, tak jak je napsáno v Knize Mojžíšova zákona: oltář z neotesaných kamenů, neopracovaných železem. Na něm přinesli Hospodinu oběti zápalné a obětovali oběti pokojné. ³²Tam napsal v přítomnosti Izraelců na kamenech opis Mojžíšova zákona.““

1Kr 2:3 „Dbej na to, co ti svěřil Hospodin, tvůj Bůh: Chod' po jeho cestách a dodržuj jeho nařízení a přikázání, jeho práva a svědeckví, jak jsou zapsána v zákoně Mojžíšově, a tak budeš mít úspěch ve všem, co budeš konat, ať se obrátíš kamkoli.““

2Kr 14:6 „Ale syny vrahů neusmrtil, neboť je napsáno v knize Mojžíšova zákona, že Hospodin přikázal: „Nebudou usmrcováni otcové kvůli synům a synové nebudou usmrcováni kvůli otcům, nýbrž každý bude usmrcen za svůj hřích.““

2Kr 21:8 „Už nikdy nedopustím, aby noha Izraele byla vyhnána z půdy, kterou jsem dal jejich otcům, jen když budou bedlivě činit všechno, jak jsem jim přikázal, podle celého zákona, který jim přikázal můj služebník Mojžíš.““

Ezd 6:18 „Ustanovili kněze podle tříd i levity podle skupin, aby vykonávali v Jeruzalémě bohoslužbu, jak je psáno v Knize Mojžíšově.““

Neh 13:1 „V onen den bylo lidu předčítáno z Knihy Mojžíšovy a našlo se v ní napsáno, že Amónec ani Moábec nesmí nikdy vstoupit do Božího shromáždění.““

Da 9:11-13 „¹¹Celý Izrael přestoupil tvůj zákon a odchýlil se a neposlouchal tebe. Na nás je vylita kletba a zlořečení, jak je o tom psáno v zákoně Mojžíše, Božího služebníka, protože jsme proti tobě hřešili. ¹²Dodržel jsi své slovo, které jsi promluvil proti nám a proti našim soudcům, kteří nás soudili, že uvedeš na nás zlo tak veliké, že takové nebylo učiněno pod celým nebem; tak bylo učiněno v Jeruzalémě. ¹³Jak je psáno v zákoně Mojžíšově, přišlo na nás všechno to zlo. Neprosili jsme Hospodina, svého Boha, o shovívavost a neodvrátili se od svých nepravostí a nejednali prozřevě podle jeho pravdy.““

Mal 3:22 „Pamatujte na zákon mého služebníka Mojžíše, jemuž jsem vydal na Chorébu pro celého Izraele nařízení a práva.““

Mk 12:26 „A pokud jde o mrtvé, že vstanou, nečetli jste v knize Mojžíšově, ve vyprávění o hořícím keři, jak Bůh Mojžíšovi řekl: „Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.““

J 5:46.47 „⁴⁶Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. ⁴⁷Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům?““

J 7:19 „Nedal vám Mojžíš zákon? A nikdo z vás zákon neplní. Proč mě chcete zabít?““

Sk 3:22 „Mojžíš řekl: „Hospodin, náš Bůh, vám povolal proroka z vašich bratří, jako jsem já; toho budete poslouchat ve všem, co vám řekne.““

Ř 10:5 „Mojžíš píše o spravedlnosti založené na zákoně: „Člověk, který tak jedná, bude živ.““

PÁ 15. května – Podněty k zamyšlení

Přečti si 5. kapitolu „Začátky reformace“ (GC 79–96; VDV 57–68) a 8. kapitolu „Zde stojím a nemohu jinak“ (GC 145–170; VDV 101–116) z knihy Velké drama věků.

„Bůh ve svém slovu poskytuje lidem vědomosti potřebné ke spasení. Písmo svaté je proto třeba přijímat jako autoritativní, neomylné zjevení Boží vůle. Je měřítkem charakteru, zjevuje věrouku a je zkušebním kamenem pro posuzování zkušeností. ... Skutečnost, že Bůh zjevil lidem svou vůli prostřednictvím svého slova, ovšem neznamená, že je už zbytečná stálá přítomnost a pomoc Ducha svatého. Naopak, náš Spasitel slíbil, že jeho Duch bude objasňovat Boží slovo jeho služebníkům, vysvětlovat jeho učení a ukazovat, jak je mají aplikovat. Protože Bibli inspiroval Boží Duch, je nemožné, aby učení Ducha odporovalo tomu, co učí Boží slovo.“ (GC 9; VDV 10)

Otázky k rozhovoru

1. Co můžeš udělat pro to, abys naplno využil možnost číst Bibli ve svém rodném jazyce? Jak se můžeš naučit vážit si Bible jako Božích slova a žít vírou podle jejího poselství?

2. Uvažuj o rozdílu mezi tím, co o původu člověka říká Bible (byli jsme stvořeni Bohem během stvořitelského týdne), a co o něm jménem „vědy“ říká samotné lidstvo (že jsme se vyvinuli za miliardy let v procesu evoluce). Co nám rozpor mezi oběma pohledy říká o důležitosti přidržen se biblického poselství? Kam se lidstvo dostává ve svém uvažování, když odmítá Boží slovo?

3. Jaké prostředky ti mohou pomoci lépe pochopit Písmo? Pokud zatím žádné nemáš, co a jak můžeš využít z toho, o čem jsme mluvili tento týden?

4. Izraelci byli instruováni, aby své děti učili velkým pravdám, které jim byly svěřeny. Měli jim vyprávět, jak je Hospodin v jejich životech vedl (Dt 4,9). Vyučovat děti cestám víry je důležité, ale jaký vliv má na naši vlastní víru skutečnost, že mluvíme o Božím vedení v životě? Jak naši víru ovlivňuje to, když se o ni dělíme s druhými lidmi?

Dt 4:9 „Jenom si dej pozor a velice se střež zapomenout na věci, které jsi viděl na vlastní oči, aby nevyzimely z tvého srdce po všechny dny tvého života. Seznam s nimi své syny i vnuky.“

